

eHealth-monitor

Samen aan zet!

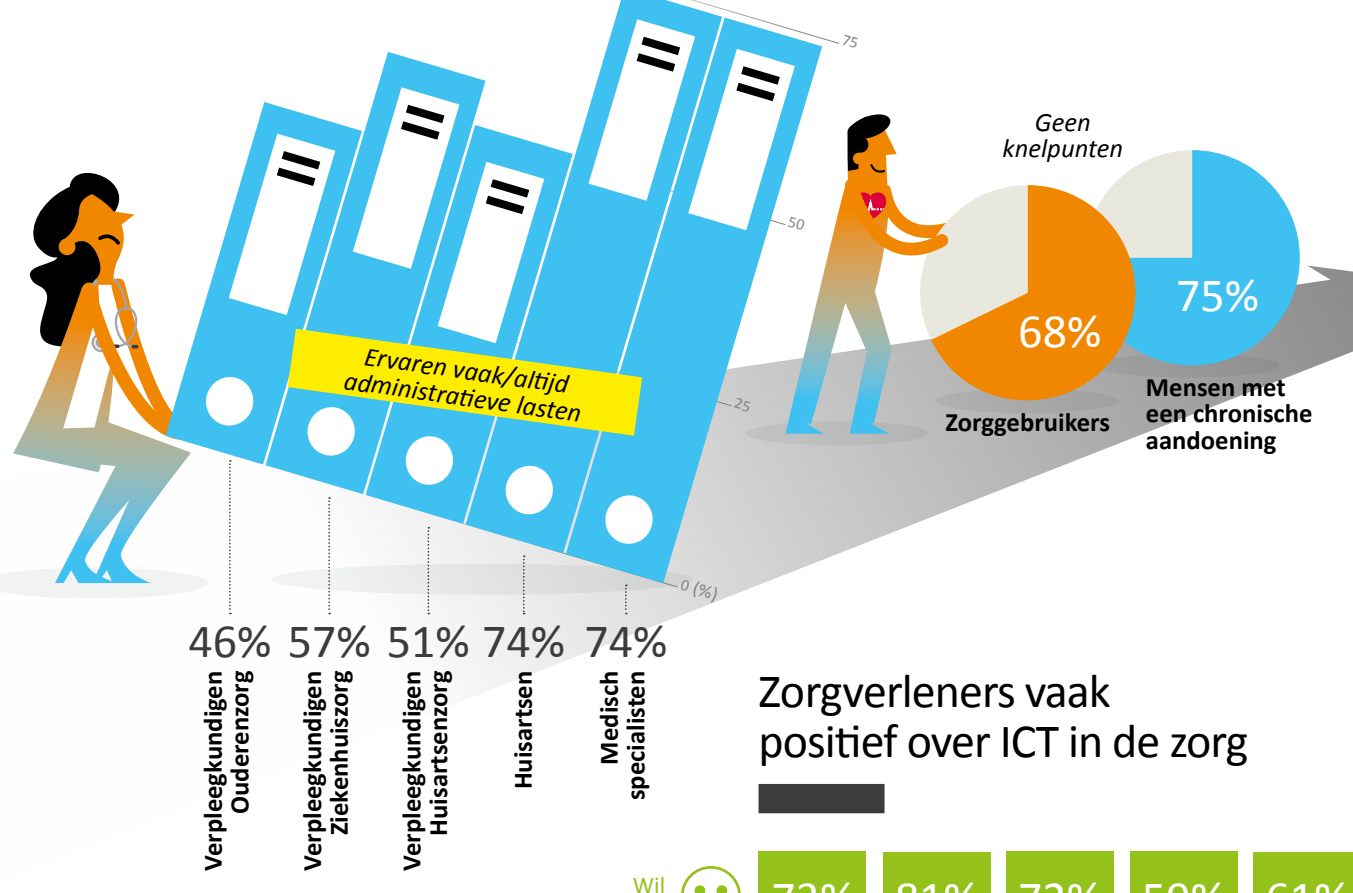

Zorgverleners zijn overwegend enthousiast over e-health. Toch is het aanbod groter dan het gebruik. Dat geldt voor zowel zorgverleners als voor zorggebruikers. E-health kan leiden tot een afname van de werkdruk als de randvoorwaarden goed zijn. De tijd is rijp om samen handen en voeten te gaan geven aan een betere inbedding van e-health in de zorg. Samen een oplossing bieden aan de barrières die er nog liggen.

Download het rapport van www.nictiz.nl en www.nivel.nl

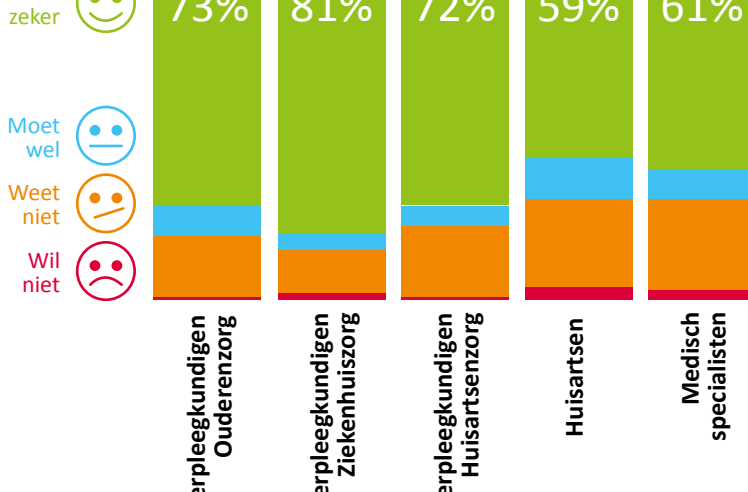
Noodzaak en meerwaarde

Zorgverleners ervaren hoge werkdruk, met name administratieve lasten

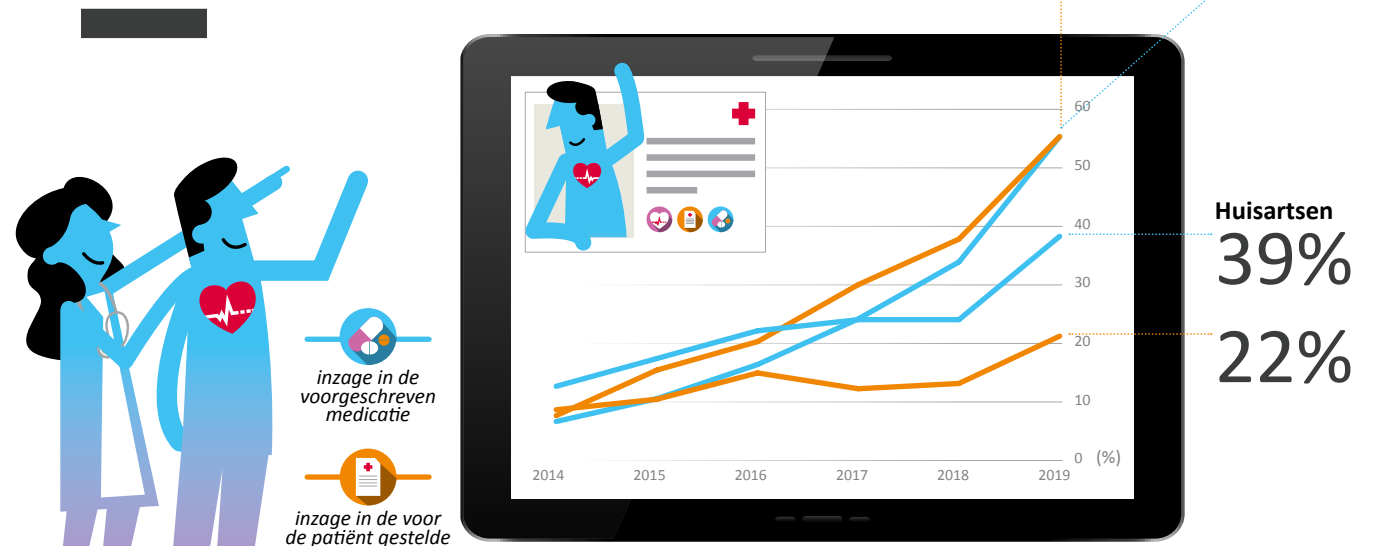
Zorgverleners denken dat e-health kan leiden tot een afname van de werkdruk als de techniek goed werkt én e-health optimaal is geïntegreerd in het zorgproces

Zorgverleners vaak positief over ICT in de zorg

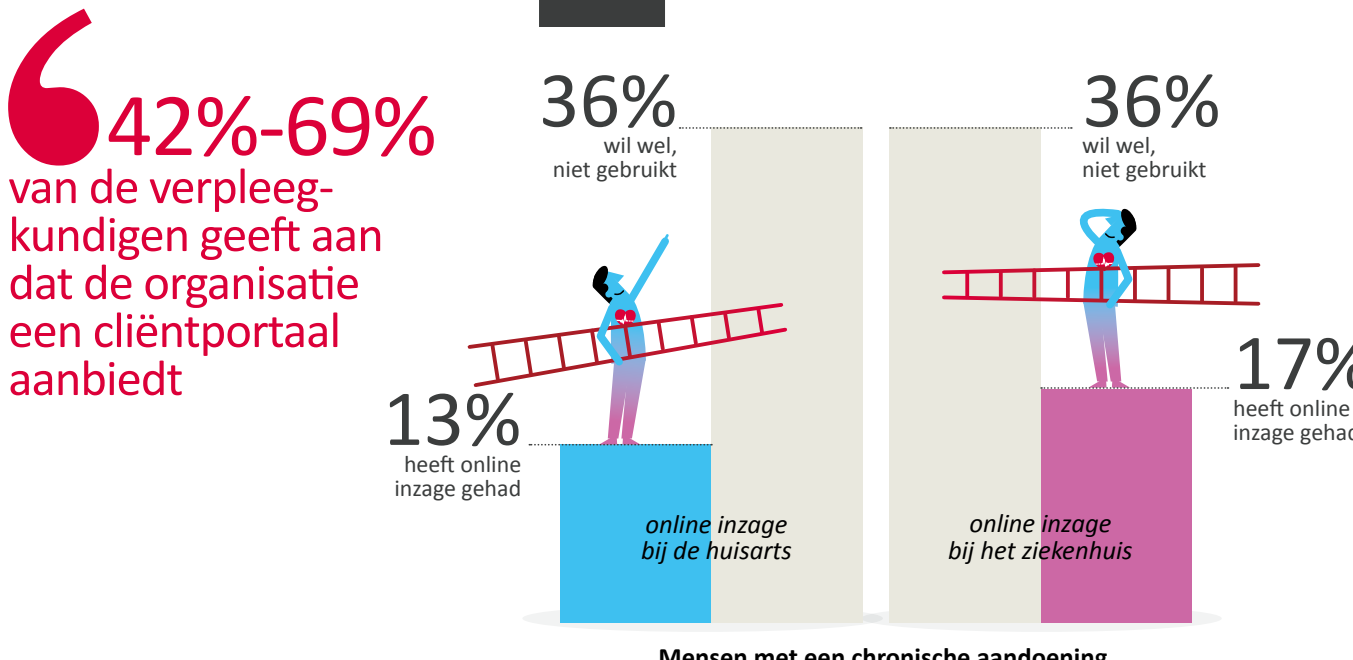

Online inzage en contact

Aanbod van mogelijkheden tot online inzage bij zorgverleners stijgt opnieuw

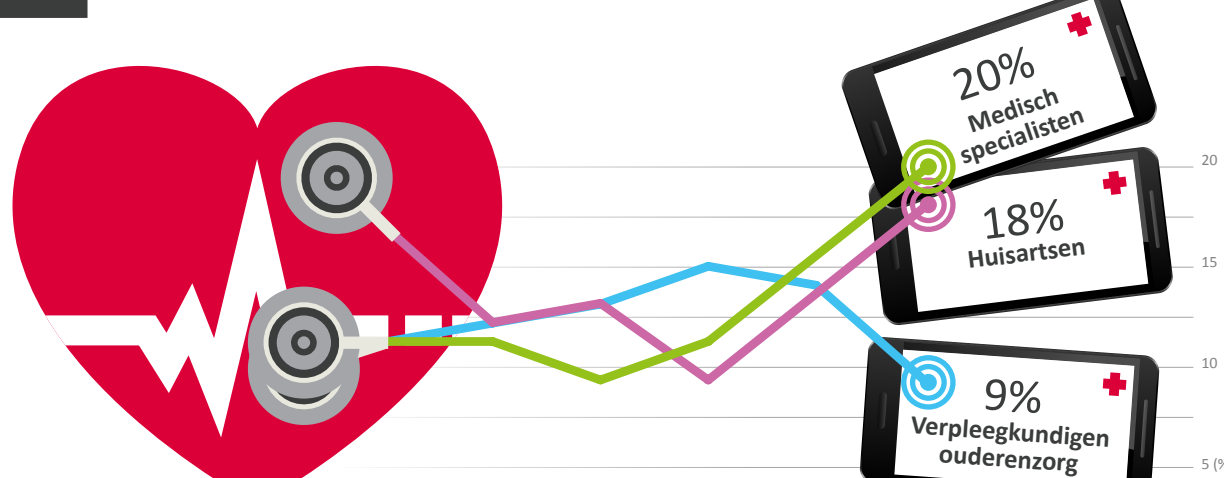
Gebruik online inzage door mensen met een chronische aandoening is laag

42%-69% van de verpleegkundigen geeft aan dat de organisatie een cliëntportaal aanbiedt

Zelfmanagement en telemonitoring

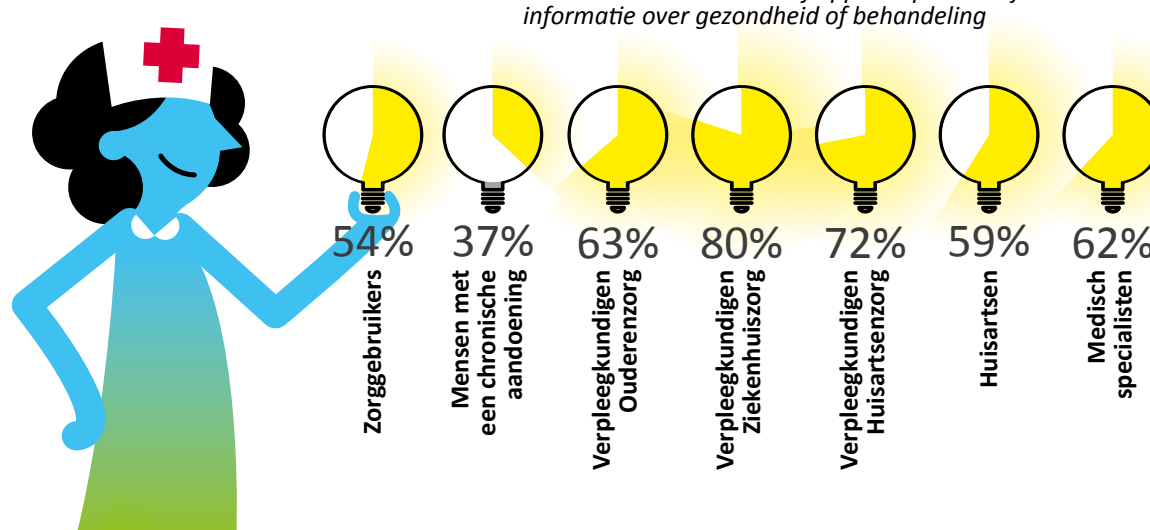
Telemonitoring neemt toe volgens medisch specialisten

56%-79% van de verpleegkundigen denken dat telemonitoring de zelfredzaamheid van cliënten bevordert

Zorgverleners en zorggebruikers denken dat e-health kan bijdragen aan meer inzicht in de gezondheid

Meer inzicht met een website of app met persoonlijke informatie over gezondheid of behandeling

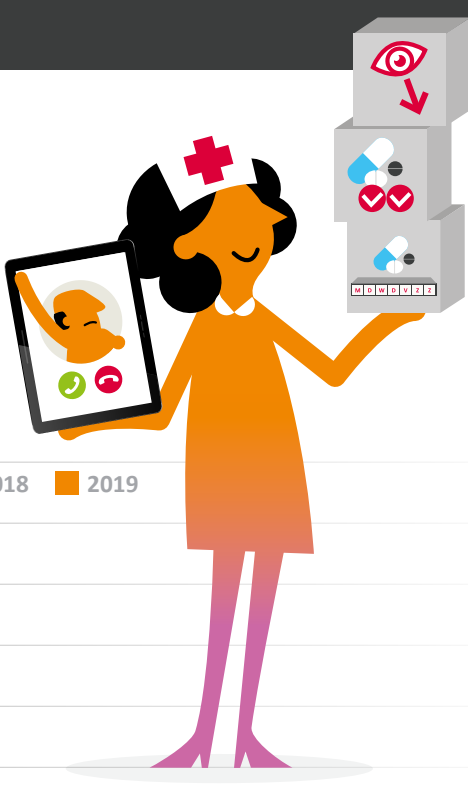
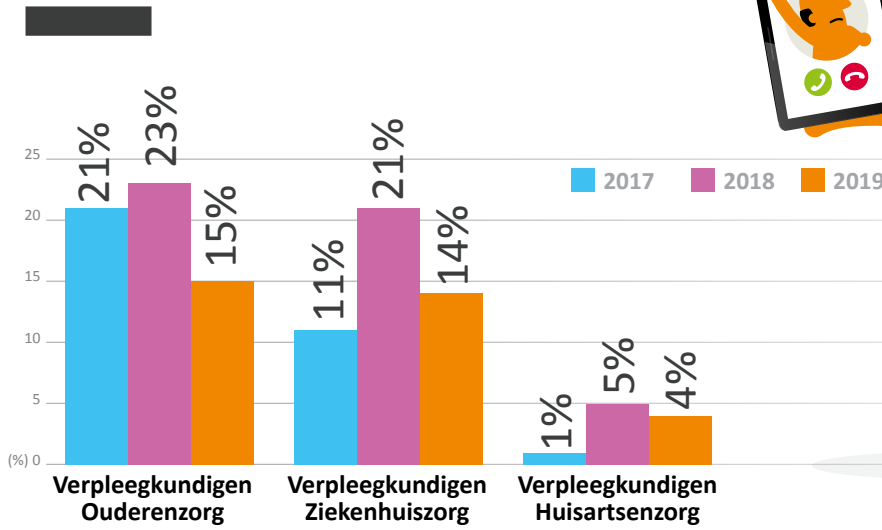

Lees online Themaverdieping 1 voor toelichting en meer resultaten

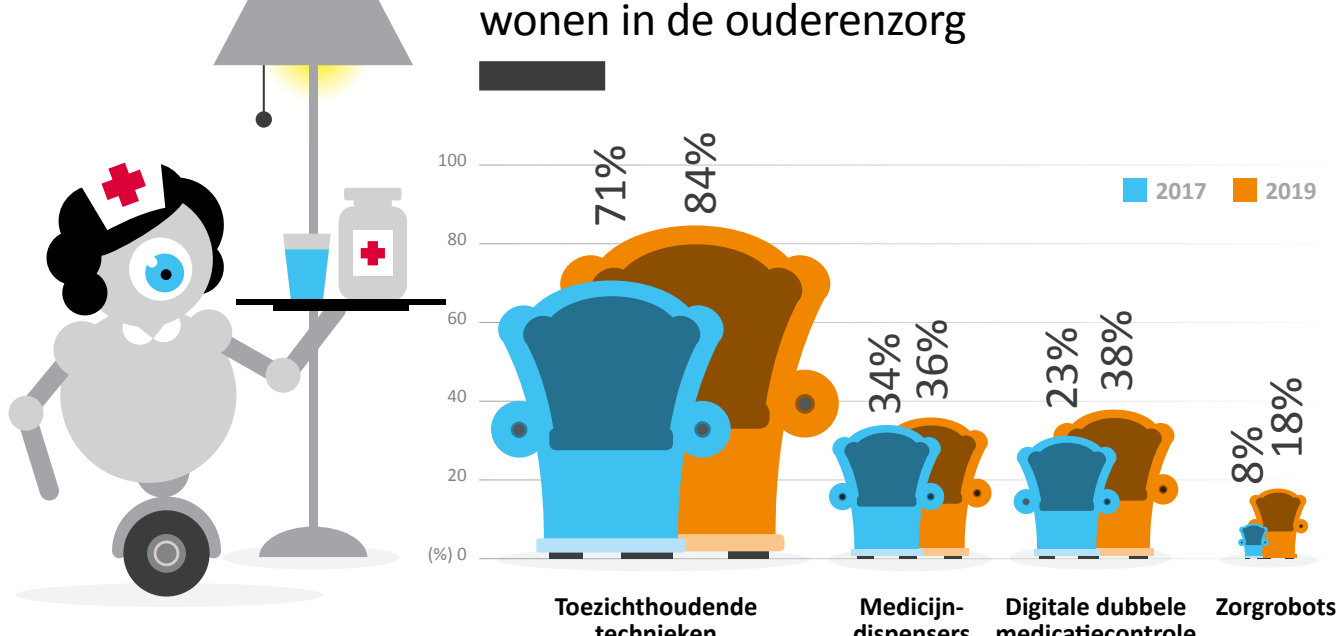
Lees online Themaverdieping 2 voor toelichting en meer resultaten

Lees online Themaverdieping 3 voor toelichting en meer resultaten

Stijging beeldbellen onder verpleegkundigen in ouderenzorg en in ziekenhuiszorg zet niet door

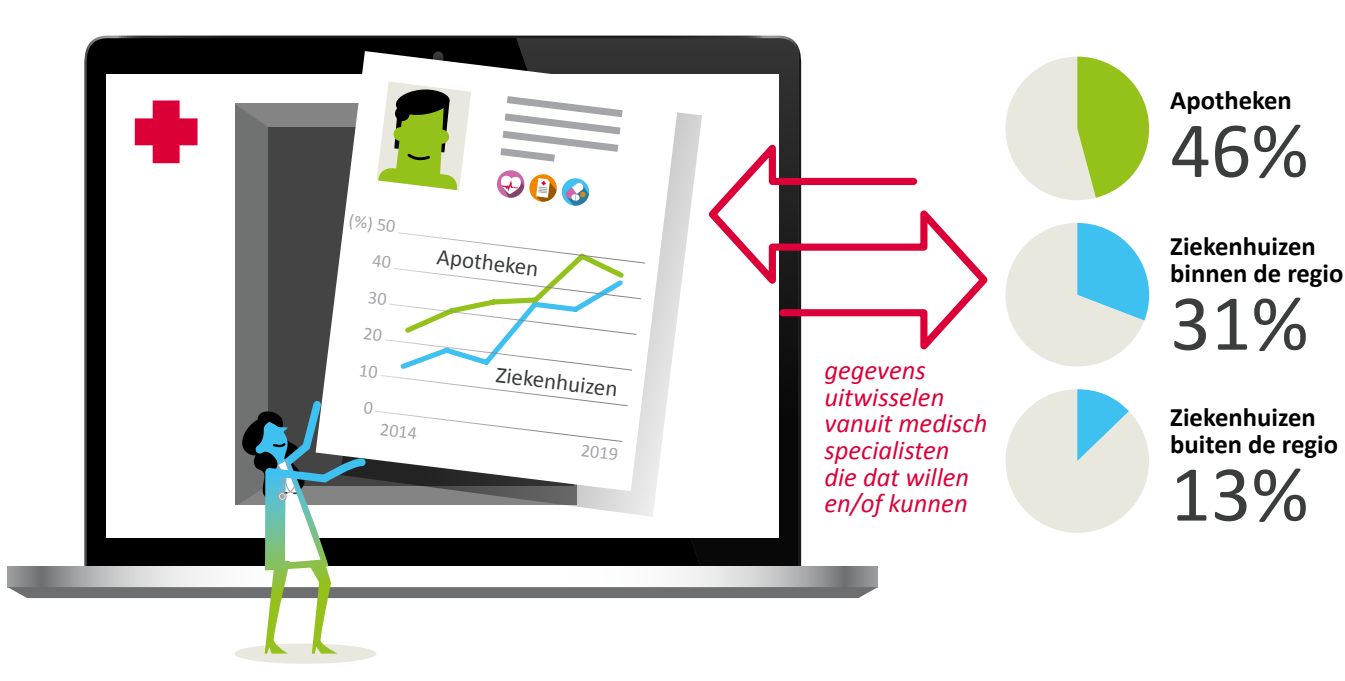

Stijging in alternatieve toepassingen die bijdragen aan langer zelfstandig wonen in de ouderenzorg

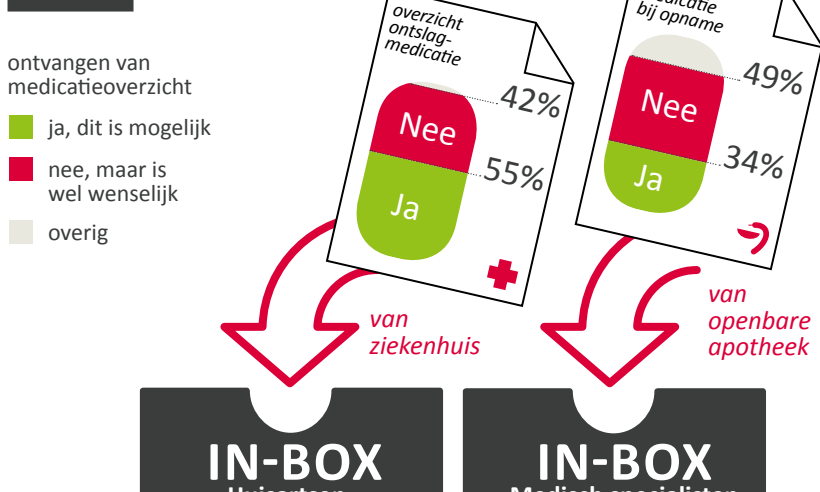
Elektronische gegevensuitwisseling en communicatie tussen zorgverleners

Vaker elektronisch gegevens uitwisselen met zorgverleners binnen de regio dan erbuiten

62% van de huisartsen vindt het wenselijk om elektronisch gegevens uit te kunnen wisselen met verpleeghuizen en met wijkverpleegkundigen, maar kan dit nu niet

Betere uitwisseling van medicatieoverzicht patiënt is gewenst

Samenvatting

E-health is een onmisbaar onderdeel van de zorg

De eHealth-monitor meet al sinds 2013 de beschikbaarheid en het gebruik van e-health in Nederland. De boodschappen door de jaren heen illustreren de ontwikkelingen op het gebied van e-health. Van experimentele noviteiten op het gebied van gezondheidszorg - over en later met de patiënt - naar een steeds doelgerichte integratie van e-health in het zorgproces. In eerste instantie werd e-health vooral benaderd vanuit een digitaliseringsgedachte: het digitaal maken van bestaande informatie en reguliere processen.

Zorgverleners waren vooral positief over de digitalisering die het primaire zorgproces ondersteunde en die dat proces niet in de weg stond. Anno 2019 zijn zorgverleners ervan doordrongen dat zorg vaak slimmer en beter kan worden ingericht met behulp van e-health, vooral als de toepassingen ook zijn afgestemd op de eindgebruikers. Dit vraagt om een digitale

transformatie waarbij de zorgprocessen en de digitale mogelijkheden op elkaar worden afgestemd. De technologie moet goed werken voor gebruikers en aansluiten op zorgprocessen binnen en tussen zorginstellingen. Zorgprocessen moeten worden 'herontworpen' en/of taken moeten anders worden toebedeeld om e-health optimaal te gebruiken.

Zorgpartijen en overheid erkennen de noodzaak van een transformatie naar 'de juiste zorg op het juiste moment met de juiste informatie op de juiste plek' in programma's en hoofdlijnenakkoorden. Toenemende werkdruk, schaarse aan personeel en hoge administratieve lasten geven extra stimulans om het proces naar slimme, gepaste, digitaal ondersteunde zorg te versnellen. Er is een 'sense of urgency' ontstaan waarbij e-health een onmisbaar onderdeel van de zorg is geworden.

De doelstellingen van minister Schippers

Sinds 2014 worden in de eHealth-monitor de doelstellingen van de toenmalige minister van VWS, Edith Schippers, geëvalueerd. In deze eHealth-monitor is expliciet aandacht besteed aan de realisatie van deze doelstellingen.

De eerste doelstelling van VWS draait om het digitaal ontsluiten van medische gegevens voor de patiënt: 'online inzage'. Mede onder invloed van stimuleringsprogramma's is er door de jaren heen een stijging aan de aanbodzijde. Echter, het deel zorggebruikers en op de hoogte is van de mogelijkheden omtrent online inzage zijn beperkt en het gebruik van online inzage blijft laag.

De tweede doelstelling van VWS gaat over 'zelfmeten en telemonitoring'. In 2019 meet vier op de tien mensen met een chronische aandoening zelf gezondheidswaarden. Daarnaast houden zorggebruikers vaker dan voorgaande jaren - al dan niet automatisch - zelf digitaal gegevens bij over hun gezondheid.

Ook neemt het gebruik van telemonitoring volgens medisch specialisten toe. Onder huisartsen en verpleegkundigen in de ouderenzorg is dat het geval. Zelfmeten, telemonitoring en ook apps en websites verbeteren de zelfredzaamheid van patiënten, leveren hen gemak op en komt de kwaliteit van zorg ten goede.

De derde doelstelling van VWS draait om 'beeldschermzorg en domotica'. Het doel hiervan is dat het bijdraagt aan de mogelijkheid voor mensen om langer zelfstandig en veilig thuis te kunnen blijven wonen. Uit de metingen blijkt dat de stijging van het aanbod van beeldbellen, die in de afgelopen jaren zichtbaar was, niet is doorgezet en dat het gebruik laag blijft. Wel is er een stijging zichtbaar in het gebruik van alternatieve toepassingen, zoals toezichthoudende technieken en zorgrobots. Ook het aanbod van consultatie via app- en e-mailcontact stijgt. Zorgverleners hebben hierdoor meer alternatieven van digitaal contact tot hun beschikking.

Zorg voor goede randvoorwaarden

De monitor laat zien dat het gebruik van online inzage, beeldbellen, apps, telemonitoring en andere ICT-toepassingen kan worden verbeterd door een betere inbedding van deze toepassingen in de (integrale) zorgprocessen. Hiervoor zijn goedwerkende ICT-systemen, met goede koppelingen, het uitwisselbaar maken van medische gegevens instellingen - binnen en buiten de regio - noodzakelijke randvoorwaarden.

Echter, het verschil in aanbod en (potentieel) gebruik indiceert ook dat er nog onvoldoende kennis in het zorgveld is over de mogelijkheden van e-health. Het is belangrijk om te blijven werken aan voorlichting, communicatie, trainingen en implementatie om ervoor te zorgen dat met e-health 'de juiste zorg op het juiste moment met de juiste informatie op de juiste plek' komt.

Conclusie

Deze monitor laat zien dat zorgverleners overwegend enthousiast zijn over e-health. Toch is het aanbod groter dan het gebruik. Dat geldt voor zowel zorgverleners als voor zorggebruikers. Zorgverleners merken nog te vaak dat de techniek niet altijd goed (mee)werkt. Ook merken ze dat e-health niet altijd goed is ingebed in de zorgpraktijk. In dat geval leidt e-health eerder

tot een toename dan tot een afname van de werkdruk. Het enthousiasme onder zorgverleners voor e-health is waardevol. Het is van belang dat stakeholders samen handen en voeten gaan geven aan een verdere inbedding van e-health in de zorg. Dat wil zeggen: samen zoeken naar een goede aansluiting van e-health op de zorgpraktijk én een oplossing bieden aan de barrières die er nog liggen.